

BALOG ERNŐ GRAFIKÁIRÓL

Balog Ernőt (Encit) nem lehet helyben megszokott képzőművészeti ismérvekkel behatárolni. Ami mégis ide köti: érzelmi túlfűtöttsége, ami e tájhoz kapcsolja. Nem elhanyagolható természetesen Vásárhely titkos, serkentő hatása az alkotó tevékenység végzéséhez. Életét sokszor zaklatott időszakok zavarták. Mégis egyenes fejlődés figyelhető meg nála. Igazi önképző volt. Vagyis amatőr. E két kifejezés azonban ugyanazt jelenti. De felületes ítélettel az amatőrök tevékenységét lekicsinylik. A XX. század második felében jelent meg ez a szemlélet, és a diploma nélküli alkotókra vonatkozott. A kelet-közép-európai szocialista országok kultúrpolitikája határozta ezt meg, ahol mindent intézményesíteni kellett a minél nagyobb befolyásolhatóság érdekében. Természetesen a művészi értéket nem lehet e két tényezőtől meghatározni. Rengeteg dolog árnyalja a végeredményt. Hatásukra születhetnek és születnek is zseniális és jelentéktelen alkotások.

Enci grafikái tömör megfogalmazások. Különböző vonalrendszerekkel gazdagítja a felületet, és a fekete háttér hangsúlyozza a formákat. Témáiban megtaláljuk a lét és az elmúlás filozofikus elemzéseit. Megjelennek a lélek szorongó mélységei is. A nő mint a szerelem és a teremtés forrása. Ezek természetesen nem könnyen befogadható és nem mindenkinek népszerű témák. Azonban mégiscsak az ember bonyolult lelkivilágának részei. Csaknem egyforma hangsúllyal éljük meg. Alkotásainak hitelességét érzésinek mélysége, a tökéletességre törekvés igénye és alkotói alázata biztosítja. Legkiforrottabb korszakában összefüggő sorozatot alkotott. Ekkor a Tornyai János Múzeum teremőreként dolgozott a régészeti kiállításnál. Ez adta a döntő inspirációt. Ez segíthette abban, ami világossá tette számára, hogy korábban megfogalmazott témáihoz milyen ősi jelrendszer kapcsolható.

Stilusa 1987-88-ban vált teljesen kiforrottá. Ekkor szinte folyamatosan rajzolt. Ez idő előtt a *ceruzával* készült rajzok témáit főleg a természet inspirálta. Annak transzcendens víziói és abban megjelenő férfi–nő kapcsolatok szimbólumai érdekelték. Az 1985-ös rajzán az előbb említett téma például félelmetes szorongásként jelenik meg. Tanulása érdekében tanulmányrajzokat is készített a Városi Képzőművészeti Szakkörben.

Később tollrajzokat készít *tus-*, illetve *fekete filctollal*. Ekkor jelennek meg a Tornyai János Múzeum régészeti tárgyai képein. Természetesen mindig Balog Ernő tálalásában, átírásában. Tehát nem tanulmányrajzokról van szó! Ez a környezet ihlette önálló jelrendszer megfogalmazására. Ezek a munkák technikailag is kiforrott alkotások. Képeinek soha nem adott címet, így kényszerítve a nézőt, hogy saját lelkiállapota szerint hangolódjon rá.

Balog Enci sajátos életútja számomra igazolja, hogy az iskola – mesterséget, a lélek – művészetet tanít. Legyünk büszkéek rá, hogy alkotásai közösségünket, és reményeim szerint az egyetemes művészetet is színesíti, gazdagítja.

Sonkoly Tibor

Balog Ernő műveinek forrása: Balog Emese